

Ozvěny měnové reformy

svobodny-svet.cz/ozveny-menove-reformy

6. června 2023

06/06/2023 Ekonomika 1

MARIAN KECHLIBAR

Proběhlo to tehdy prý přesně v souladu s tradicí. Po hlasitém ujišťování shora, že československá koruna je pevná a žádná měnová reforma nebude, se prvního června 1953 začala uskutečňovat. Staré peníze ztratily hodnotu, čímž komunistický režim jednak podlomil ekonomickou sílu zbývající střední třídy, jednak mohl ostentativně zrušit poválečný přidělový režim („lístky“) na zajímavý sortiment, aniž by přitom hrozilo, že občané vykoupí nedostatkové zboží, protože po reformě holt neměli za co.

Obyvatelstvo, a to včetně dělnické třídy, proti takové organizované krádeži protestovalo, aniž by mu to ovšem bylo k něčemu platné. I v Ostravě se dělníci shromáždili na náměstí Lidových milicí (dříve Masarykově náměstí, Hlavním náměstí, Ringplatzu a dnes zase Masarykově náměstí ... dvacáté století bylo,

co se přejmenovávání těch samých objektů týče, neúnavné) a házeli po svých politických představitelích dlažební kostky, což bylo pro KSC mimořádně trapné nedorozumění, ukazující, jak hluboko jsou i hutníci a horníci infikováni buržoazními myšlenkami typu „mít rodinné úspory“.

Samozřejmě, ani v Ostravě to házení kostek nebylo k ničemu platné. Poté, co protesty utichly, rozhodli soudruzi, že hlavní ostravské náměstí raději zamažou asfaltem, aby se taková událost nemohla opakovat. Znovu bylo vydlážděno až ve 21. století, ovšem pro jistotu velkoplošnými žulovými kostkami, které by vyrvat a metnout po ctihodném panu poslanci mohl snad leda biblický obr Goliáš.

Masarykovo náměstí v Ostravě dnes, s velkoformátovou dlažbou, která snadné bombardování politiků neumožňuje. Foto: [Petr Infodad](#), Wikipedia, [CC BY-SA 2.0](#)

Dnešní vláda, celkem bezostyšně porušující své předvolební sliby o nezvyšování daní, nám samozřejmě nemůže sebrat úspory rovnou. Nemá v rukách ani přibližně tu absolutní moc, jakou měli rudí braši těsně po Stalinově a Gottwaldově smrti. Nedělám si ale velké iluze, že by nikomu z oněch pánů a paní nahoře (neboť dnes, na rozdíl od roku 1953, nám fušersky vládne i značné množství žen, které zcela v souladu s feministickou myšlenkou rovnosti pohlaví prokazují, že ve věcech intrik, neschopnosti a podrazů šitých horkou jehlou si s muži mohou podat ruce) taková myšlenka ani nekmítla hlavou. Koneckonců, jejich klienti, příjemci masivních dotací, jsou zvyklí žít z cizích peněz docela samozřejmě, a v případě prosté krádeže znárodněním by se ušetřil ten zbytečný mezikrok v podobě zpracování milionů daňových přiznání.

Leč nezasedl jsem ke svému odřenému notebooku proto, abych rozpitvával otázku, jestli je fialový pán zevnitř stejné náтуры jako ten rudý, nebo snad nikoliv. Ta opravdu děsivá věc je, **že špatné hospodaření států je téměř univerzální jev**, bez ohledu na státo tvorné etnikum, náboženství nebo politické uspořádání, natož pak konkrétní osobu, která zrovna nosí odznaky moci. Začne-li se člověk vrtat v historii, shledá, že různých státních krachů, kažení mince a podobných událostí je plná.

Sto kvintilionů, čili 10^{20} pengő, patrně nejinflačnější bankovka všech dob (Maďarsko 1946). Muselo se s tím skvěle počítat. [Wikipedia](#)

Je-li daná země **autokracií**, hrozí jí bankrot v momentě, kdy začnou na nejvyššího pána dotírat myšlenky o nutnosti vstoupit do dějin jako Franta I. Veliký, Vítěz nad (Franky, Bulhary, Peršany, mimozemšťany) a Rozmnožitel Říše. To je totiž často důvod k zahájení nesmyslných válek, které na papíře vypadají vyhrané už předem, ale jejichž plánovaný průběh často zkomplikuje ta druhá strana svojí neochotou nechat se podle harmonogramu hladce porazit.

Prohraná válka byla historicky nejčastější příčinou zhroutilí státních financí, přičemž obnova země byla komplikována ještě válečnými škodami a smrtí nebo zmrzačením spousty mladých mužů, kteří by jinak byli cennou pracovní silou. Ale i vítězná válka, třeba i vedená z lepších důvodů než z prosté snahy hrábnout si po tom, co je susedovo, dokázala zruinovat celá impéria. Taková Velká Británie se v první a druhé světové válce vyčerpala téměř totálně.

Je-li daná země **oligarchií**, budou její vládcí mít zase problém s nátlakem vlastních příbuzných a kamarádů, kteří někam potřebují umístit své neschopné či líné potomky. Před 400 lety to mohli být synáčci a synovci z nějakého starého a řádně zdegenerovaného hraběcího rodu, kteří vyžadovali bezpracné zachování šlechtické životní úrovně. Dnes to bude spíš Mgr. Gajatrix Lupčíková s mimořádně hodnotným a latinsky psaným diplomem z nějakého pseudooboru na FHS UK, pro kterou je nutno vytvořit dotované pracovní místo v neziskovce zabývající se výzkumem vlivu globální změny klimatu na sexuální orientaci ježků a žab: oteplují se nám ty potvůrky také, nebo ne?

Tak jako tak, tato parazitní vrstva je schopna sežrat cokoliv, k čemu se dostane, a to také není zrovna recept na vyrovnaný rozpočet, stabilní měnu a nízké daně. Toto byl jeden z důvodů, proč svého času přestal fungovat feudalismus. Vyžírku s modrou krví bylo příliš

mnoho, nárokovali si čím dál luxusnější životní styl, a, na rozdíl od středověku, už neplnili ani svoji bývalou nezbytnou funkci při obraně státu.

No a v **demokratickém** státě, tam máte kromě té oligarchie ještě navíc ve hře skutečnost, že uplácení jedněch voličů z kapes těch druhých může příslušné straně přinést kýžené jedno procento navíc ve volbách, což může být rozdíl mezi sestavením a nesestavením funkční koalice. Není to problém jen v Řecku či Argentině, které jsou pouze nejkřiklavějšími příklady globálního trendu; myšlenka “dostat něco za nic” je ve světových elektorátech značně rozšířená. A demokracie, přes všechny své slabiny, přece jen na vůli voličů trochu reagují, v tomto případě tedy poškozováním vlastních ekonomik.

Tento koktejl vlivů vede k tomu, že i když se na světě jen v průběhu psané historie vystřídalo několik tisíc států, vesměs emitujících svoje platidla, těch skutečně pevných a spolehlivých měn bylo tak málo, že by se nejspíš vešly na jednu stránku A4 a ještě by kousek volného papíru zbyl. Zvláště pokud bychom si položili podmínku, že daná měna byla pevná aspoň tak 2-3 generace v kuse.

Přitom se ani nedá říci, že by se lidstvo nějak pozvolna poučovalo a trend se lepšil. Proberete-li dnešních zhruba dvě stě nezávislých států, v drtivé většině jejich měn byste výplatu dostávat nechtěli, a příslušné státy musejí také zajišťovat jejich oběh víceméně jen hrozbou vězení pro ty, kdo by jej narušovali. Slušně hospodařících států je nápadně málo i v Evropě. A současná rezervní měna světa, dolar, je jí do značné míry ze setrvačnosti a kvůli naprosté absenci alternativ. Věrohodní konkurenti adekvátních rozměrů totiž prostě nejsou a všechny ostatní velké hospodářské celky světa (EU, Indie, Čína, Japonsko) hospodaří také poněkud pofidérně, takže případná změna by byla charakteru „z deště pod okap, a ještě navíc s velkými jednorázovými náklady na transformaci“.

Proto nám, milí čtenáři, nezbyvá, než být opatrní. **Špatné hospodaření je historická norma** a to, co naše vláda teď dělá, je bohužel v tomto smyslu *normální*, a od dalších vlád s jinými stranickými dresy se dá čekat, že tak budou činit také. Všechna ta dotační ekonomika, na kterou se přicucly celé zástupy neproduktivních podniků, není ani české specifikum. Provozuje ji kolem nás kdekdo, a bohužel je dokonce (perverzní) pravdou, že kdyby se nějaký budoucí Alois Rašín rozhodl všechny ty dotace v kotlince poškrtnat, byly by tím české firmy minimálně v krátkém časovém horizontu znevýhodněny vůči těm zahraničním konkurentkám, které by svoje dotace braly dál. Tenhle druh patologie je hluboce systémový a nejsem si jist, jak zásadní otřes bude potřeba k jeho aspoň dočasnému narovnání; na úrovni menších států je zatraceně těžké s ním něco dělat.

Rada k tomu, být opatrný, je ovšem moc vágní. Proto bych ctěnému čtenářstvu doporučil něco konkrétnějšího. Židovská komunita, v Evropě svého času silně pronásledovaná, přišla s principem, že třetinu majetku má mít člověk v penězích, třetinu v cennostech a třetinu v nemovitostech. Před totální zkázou vás to samozřejmě nezachrání, ale totální zkáza je poměrně vzácná. Daleko častěji se stávají takové ty nepříjemné, ale přežitelné hnusy, jako byla československá měnová reforma roku 1953, a ty se s dodržáním tohoto principu dají ustát lépe, nežli bez něj.

Hlavně ale, probůh, nevěřte státu, ani tomu našemu, že bude bojovat za vaše zájmy. On má svoje zájmy, které se s těmi vašimi nekryjí.

| [MARIAN.KECHLIBAR](#)

■ ■ ■ ■ ■ (9 votes, average: **5,00** out of 5)

Počet přečtení: 318

>> Podpora

Svobodný svět nabízí všechny články zdarma. Náš provoz se však neobejde bez nezbytné finanční podpory na provoz. Pokud se Vám Svobodný svět líbí, budeme vděčni za Vaši pravidelnou pomoc. Děkujeme!

Číslo účtu: 4221012329 / 0800

>> Pravidla diskuze

Než začnete komentovat článek, přečtěte si prosím pravidla diskuze.

>> Jak poslat článek?

Chcete-li také přispět svým článkem, zašlete jej na e-mail: redakce (zavináč) svobodny-svet.cz. Pravidla jsou uvedena zde.

Marian Kechlibar

1 Comment

Napište komentář

Vaše e-mailová adresa nebude zveřejněna.

*

*